

Årsrapport 2024

O save the
orangutan

Starka partnerskap i en osäker värld

När vi ser tillbaka på 2024 är det svårt att inte spegla året i den verklighet vi står i nu. En värld präglad av sköra allianser, brutna spelregler, biodiversitetskris, växande ojämlikhet och accelererande klimatförändringar. Vi ser en global utveckling där allt fler länder vänder sig inåt. Just därför blir en sak alltmer tydlig: att det är viktigare än någonsin att vi står enade kring det som verkligen räknas – det som är större än oss själva. Klimat- och biodiversitetskrisen kan inte lösas i isolering, utan tvärtom krävs tillitsfulla och jämlika partnerskap för att skapa verklig och varaktig förändring.

Save the Orangutan är därför särskilt stolta över att 2024 blev ett år då vi stärkte våra samarbeten och utvidgade vårt nätverk både nationellt och internationellt. Hela fyra projekt sattes igång: BioRap-projektet, som ska engagera nya generationer i biodiversitets- och klimatfrågor i Danmark, samt tre ambitiösa projekt tillsammans med våra partnerorganisationer på Borneo. Projekten på Borneo fokuserar på olika sätt på långsiktiga investeringar i klimatanpassning, skogsskydd och hållbara försörjningsmöjligheter för ursprungsbefolkningar. Tillsammans med rehabiliteringsinsatserna utgör de ett helhetsgrepp som är nödvändigt för att säkra orangutangens överlevnad på lång sikt.

Samarbetet med BOS Foundation och Yayasan Borneo Nature Indonesia (BNF) skapar inte bara värdefulla synergier mellan olika kompetenser och erfarenheter. Det säkerställer också att våra insatser når hela vägen ut dit vi kan göra störst skillnad. För oss är det helt avgörande att de medel vi får in, både från privata givare och offentliga aktörer, når hela vägen ut till de yttersta leden och verkligen gör nytta.

Genom åren har över 500 orangutanger släppts ut i det vilda på Borneo vilket är ett betydande bidrag till att bevara den akut hotade populationen. Denna framgång bygger på flera faktorer. Först och främst är ett dedikerat arbete med räddning och rehabilitering avgörande. Samtidigt är det minst lika viktigt att skydda orangutangens livsmiljö så att de rehabiliterade individerna har skog att återvända till, och de vilda populationerna kan fortsätta leva ostörda i skyddade och stabila miljöer.

År 2024 markerade ett stort framsteg för rehabiliteringen av orangutangerna i vårt adoptionsprogram och vår skogsskola. Stora delar av det nya rehabiliteringscentret i Nyaru Menteng 2 påbörjades – ett center som sätter en helt ny standard för djurvälstånd och berikningsprogram. Förbättringarna bygger på BOS Foundations djupa kunskap om orangutangernas behov och observationer av återutläppta individers beteende. Ett särskilt tack riktas till alla er som bidrog till vår insamling – ert stöd har gjort en verklig skillnad!

Vi ser fram emot att följa den fortsatta utbyggnaden under 2025 och inte minst etableringen av sex stycken skyddade ö-universum för orangutanger som på grund av sjukdom, trauman eller funktionsnedsättningar aldrig kan återvända till det vilda. Det är ett viktigt steg för att förbättra livskvaliteten och värdigheten för de allra mest utsatta individerna. Även på "hemmaplan" har vi haft fokus på att stärka organisationen i alla tre länder på flera fronter. Vi har ökat vår kapacitet att stödja och säkra effekten av våra insatser på Borneo, samtidigt som vi har intensifierat vårt arbete med att öka synligheten kring vikten av att skydda orangutangen och dess livsmiljö.

Jag började med en allvarlig blick på världen men avslutar med stolthet och hopp. De många nya insatserna under 2024 pekar alla mot en mer hållbar framtid och visar vad som är möjligt när vi agerar tillsammans. Det är ert engagemang, ert stöd och vår gemensamma vilja att göra skillnad som skapar hopp och förändring.

Tack till våra partnerorganisationer, supportrar och trogna givare för att ni står tillsammans med oss.

Vänliga hälsningar

Marie Sigvardt

Marie Sigvardt
Generalsekreterare

Vilka är vi?

I över 20 år har Save the Orangutan arbetat för att rädda och bevara den akut hotade orangutangen – primärt på Borneo, en av artens sista livsmiljöer. Tillsammans med våra lokala samarbetspartners räddar vi orangutanger i nöd, förbereder dem i rehabiliteringscenter för att klara sig själva och låter dem återvända till friheten i det vilda.

Vi arbetar också för att skydda de vilda populationerna och deras livsmiljöer genom skogsskydd och återplantering i nära samarbete med lokalsamhällen. När vi skyddar regnskogen hjälper vi inte bara orangutangerna men också ett av världens mest artrika och sårbara ekosystem. Vår strategi är helhetsinriktad: vi arbetar för djur, skog och människor i en samlad insats. Genom att stödja lokal utveckling och hållbara försörjningsmöjligheter bidrar vi till ett långsiktigt skydd av både natur och mänskligt liv.

Allt detta möjliggörs tack vare våra starka lokala partnerorganisationer, bidrag från privata och institutionella fonder, företagssamarbeten och inte minst tusentals privatpersoner som lojalt stödjer vårt arbete. Save the Orangutan finns representerat i Danmark, Sverige och England/Wales, och arbetar utifrån ett gemensamt sekretariat i Köpenhamn.

Möt Iqo och Onyer

- de nyaste orangutangerna i vårt adoptionsprogram

Iqo

Iqo hittades ensam vid en flodbank och tillbringade sina första månader som husdjur hos en bybo. I november 2022 överlämnades hon till rehabiliteringscentret Nyaru Menteng, då undernärld och uttorkad. Efter karantänen integrerades hon i förskolegruppen i skogsskolan.

I dag utvecklas hon stabilt. Hon är nyfiken, selektiv med maten och föredrar oftast att röra sig på egen hand. Hon söker fortfarande trygghet hos djurskötarna och trivs bäst utan allt för nära kontakt med den livliga Onyer.

Onyer

Orangutangen Onyer anlände till rehabiliteringscentret Nyaru Menteng i början av 2021. Han hittades ensam, utan sin mamma, i närheten av en gruva. Vid ankomsten visade Onyer tydliga tecken på stress och otrygghet, bland annat genom att gråta när han lämnades ensam.

Med tiden blev han gradvis tryggare i sin nya omgivning och hans beteende förändrades i takt med att han började känna sig hemma. I dag är Onyer en aktiv och självsäker ung orangutang som trivs i skogsskolan, där han klättrar, utforskar och busar med de andra orangutangerna.

Sekretariatet

Marie Sigvardt

Generalsekreterare

Michael Skands

Ekonomi- och administrationsansvarig

Frej Scherfig

CRM-ansvarig

Frederik Kjær

Fundraising och marketingkoordinator

Valentina Brava

Givarrelationer och insamlingsansvarig (Sverige och England/Wales)

Søren Brofeldt

Projektledare

Arafa Khatib

Projektledare

Stefanie Klint

Projektmedarbetare, student

Elisabeth Moltke

Kommunikationsansvarig

Jens Kjær Larsen

Kommunikationsmedarbetare

Linnie Löfgren

Kommunikationsmedarbetare, student (Sverige och England/Wales)

Sedssel Brøndum Lange

Kommunikationsansvarig
- föräldraledig

Utgivning

Juni 2025

Foto

BOSF, BPI och Save the Orangutan

Grafisk uppsättning

Karina Eg

Så når vi ut – information och engagemang över generationsgränser

Save the Orangutan informerar och engagerar människor på många olika sätt, från löpande uppdateringar till våra givare och supportrar om vårt arbete på Borneo, till evenemang och skolprojekt. Under 2024 riktade vi särskild uppmärksamhet mot barn och unga.

Under sommaren 2024 startades det danska utbildningsinitiativet BioRap – ett projekt som från 2025 ska engagera barn i frågor om klimat och biologisk mångfald och stärka deras känsla av att deras röster spelar roll, både i skolan och i samhället.

Materialet som utvecklades under 2024 ger barnen ett globalt perspektiv och avslutas med att de skapar en egen klimat-raplått. Under projektets gång får de möta barn från Borneo genom videoklipp filmade av Save the Orangutan och får stöd av kända profiler som Sebastian Klein (berättarröst) och MC Caffé (raplåt-coach).

[Klicka här för att se resultatet](#)

BioRap-projektet finansieras av det danska utrikesdepartementets informations- och engagemangsbidrag (OpEn), administrerat av CISU – Civilsamfund i Utveckling.

I juni deltog vi i Indonesian Festival på Rådhuspladsen i Köpenhamn, ett publikt evenemang anordnat av den indonesiska ambassaden. Save the Orangutan bidrog med en egen monter, filmvisning, quiz, ansiktsmålning och en intervju på scen med youtubern Kristian Hansen. Det var ett härligt tillfälle att möta både barn och vuxna och prata om orangutangen och regnskogen.

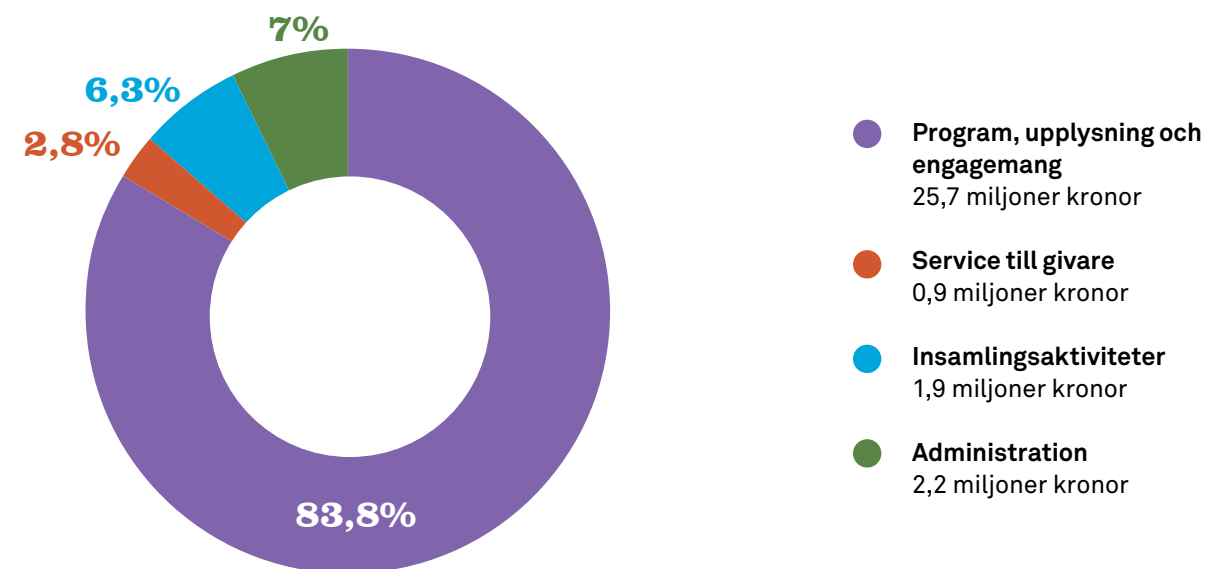
Slutligen var vi också glada att få delta i evenemang tillsammans med Greenpeace i Sverige där vi höll gemensamma föreläsningar om arbetet med att rädda orangutangerna och skydda regnskogen.

Vi ser alltid fram emot att möta nya målgrupper och sprida vidare kunskap tillsammans med våra engagerade samarbetspartners.

Så användes pengarna i 2024

Save the Orangutan i siffror

Insamlade medel

De tre organisationerna inom Save the Orangutan samlade under 2024 in totalt 35,4 miljoner kronor från privata givare, företag, stiftelser och institutionella givare. Av detta belopp samlades 29,1 miljoner kronor in i Danmark, 1,1 miljoner kronor i Sverige och 0,4 miljoner kronor i England och Wales. Av de insamlade medlen överfördes 4,8 miljoner kronor till nästa års programinsatser.

Fördelning av medel

Save the Orangutan använde under 2024 totalt 25,7 miljoner kronor till programinsatser, information och engagemang, vilket motsvarar 84,0 % av de intäktsförda medlen 2024 och 83,8 % av de använda medlen 2024.

Av detta belopp överfördes 17,9 miljoner kronor i direkt stöd till våra samarbetspartners på Borneo.

Save the Orangutan använde under 2024 sammanlagt 5,0 miljoner kronor, motsvarande 16,2 % av de använda medlen, till givarsupport, administration och insamlingsaktiviteter.

Administrationskostnaderna i Danmark uppgick 2024 till 7,0 % av de använda medlen. Det totala obundna egna kapitalet för organisationerna i Danmark, Sverige och England & Wales skrevs ned med 39 075 kronor under 2024.

Mycket mer orangutang

44.000 följare

14.000 följare

600 följare

17.900 prenumeranter

Så gick det för orangutangerna 2024

- 4 räddningar
- 4 ungar födda i rehabiliteringscentren
- 2 viltfödda ungar i fristäderna
- 15 överförda till fristadsöar
- 6 återutsläppta i det fria
- 539 återutsatta totalt (2012–2024)
- 131 individer i livslång omsorg

En stilig gammal dam återvänder till regnskogen

Bland årets sex återutsatta orangutanger fanns ett bekant ansikte för våra trogna supportrar: söta Meryl som började sitt liv svag och undernärld men som i slutändan blev skogsskolans busfrö.

I naturen är en orangutangunge beroende av sin mamma i upp till åtta år innan den klarar sig på egen hand. Denna långa uppväxt gör arten särskilt sårbar om ungen förlorar sin mamma i förtid, till exempel på grund av skogsavverkning, översvämningar eller skogsbränder.

Som tur är lyckas man rädda en del av dessa ungar och BOS Foundation arbetar varje dag för att lära dem det deras mammor annars skulle ha lärt dem. Det är en komplex process som kräver både tid och resurser. Därför är varje gång en rehabiliterad orangutang släpps ut i det vilda en viktig milstolpe, både för individens rätt till ett liv i frihet och för artens bevarande.

Tillsammans mot friheten

För Meryl rädde det inga tvivel om att hon var redo att återvända hem till regnskogen den där novemberdagen 2024, då hon för sista gången i sitt liv klev ut ur en bur. Även om hon visade tecken på stress under transporten anpassade hon sig snabbt till den nya situationen. Hon tog bland annat genast kontakt med hanen Blegi som hon släpptes ut tillsammans med.

Under de följande tio dagarna, då Meryl och Blegi följdes noggrant av övervakningsteamet, förblev paret oskiljaktiga och speglade varandras beteenden. När Meryl åt, gjorde Blegi detsamma. Deras band var till och med så starkt att de sågs para sig.

Även om Meryl och Blegi för det mesta höll sig inom återutsättningsområdet visade deras beteende tydliga tecken på att de började vänja sig vid livet i det vilda. Blegi byggde bon mer än 20 meter upp i träden och Meryl hittade själv mat som färsk blad och trädens bark.

Som en av Save the Orangutans äldre damer, med nästan 10 års rehabilitering bakom sig, önskar vi Meryl all lycka till i sitt nya liv och tackar alla våra supportrar som har följt henne på vägen.

Varje enskild orangutang räknas

Trots att återutsättningen är det sista steget i den långa rehabiliteringen för orangutangerna slutar arbetet inte där. Vår partner, BOS Foundation, följer noggrant de återutsatta individerna för att säkerställa att de anpassar sig till livet i skogen, både för individernas egen skull och för att insatserna inom rehabilitering på sikt också ska bidra till en stark, självförsörjande population i naturen.

Noggrant planerade återutsättningar

Rehabiliterade orangutanger släpps fria i det vilda efter noggrann planering. För att undvika att för många orangutanger samlas på samma plats och minska deras stress planeras återutsättningarna med tids- och geografiska mellanrum med i genomsnitt tre orangutanger per två kvadratkilometer. Honorna förväntas etablera sig nära återutsättningsplatser medan hanarna ofta vandrar längre bort. Genom att sprida ut återutsättningarna över tid och rum kan man noggrant följa varje orangutang under de viktiga första veckorna i skogen.

Löpande övervakning

Den första månaden efter återutsättningen är särskilt avgörande för att orangutangerna ska klara grundläggande färdigheter som att hitta mat och bygga bon. Därefter följer ett tvåårigt övervakningsprogram. Lokala medarbetare med erfarenhet från regnskogen ingår i övervakningsteam som arbetar från fältläger nära orangutangerna. De observerar orangutangernas beteende och anpassning till det nya livet, bland annat med hjälp av kamerafällor och ljudövervakning.

Det omfattande arbetet med rehabilitering och återutsättning fortsätter med andra ord långt in i regnskogen för att vi ska kunna vara helt säkra på att orangutangerna trivs i sitt nya, fria liv.

Jossy fick en unge

Även på fristadsöarna, de skyddade områdena för orangutangerna som snart är redo för friheten, pågår noggrann övervakning. Detta görs främst för att bedöma när orangutangerna är redo för den slutliga återutsättningen. Ibland kommer en oväntad gåva, som när Jossy år 2024 födde en hälsosam unge på Kaja-ön.

Att se en rehabiliterad orangutang klara sig på fristadsöarna och senare i det fria är alltid en höjdpunkt. När vi ser dem få ungar och föra arten vidare är det det ultimata beviset på att vårt arbete bidrar till något ännu större – ett spirande hopp för orangutangarnas framtid.

Toppmoderna NM2 - designad efter djurens behov

Med en rad nya, förbättrade faciliteter och specialanpassningar tar det nya rehabiliterings-centret Nyaru Menteng 2 (NM2) ett stort kliv framåt i arbetet med vård och rehabilitering av orangutanger. Varje detalj i det omfattande bygget, som just har påbörjats, är baserad på många års erfarenhet av återutsättningar och observationer av orangutangernas beteende.

Byggnationen av det nya Nyaru Menteng 2 inleddes under 2024. Projektet kommer att pågå flera år framöver och är tänkt att på sikt ersätta det ursprungliga Nyaru Menteng, som byggdes i slutet av 1990-talet. Med NM2 kommer BOS Foundation under de kommande åren att skapa en modern och mer målinriktad miljö som både stödjer rehabilitering av orangutanger och förbättrar förhållandena för dem som behöver stanna kvar i vård.

Vi har talat med Dr. Nadine Adrianna Sugianto som är ansvarig för forskning och djurvälstånd på BOS Foundation om några av de betydande förbättringar som det nya centret kommer att erbjuda och som man fortsatt söker finansiering för. Hon berättar att berikning handlar om aktiviteter som väcker orangutangernas naturliga beteenden.

Utformat efter beteende

"Berikning är en viktig del av hur vi utformar anläggningar och skogsskola, så att orangutangerna får möjlighet att träna viktiga färdigheter som att klättra, bygga bon, hitta och äta föda," svarar Nadine på frågan om hur observationer och design samspelar i utformningen av NM2 och förklarar vidare: "Vi använder data från skogsskolan för att ta reda på vilka färdigheter varje orangutang behöver stärka och anpassar aktiviteterna därefter."

Utöver egna observationer samarbetar BOS Foundation även med forskare från bland annat Birmingham University i det så kallade Enclosure Design Tool-projektet, för att få ny kunskap och följa hur djuren utvecklas. Genom att använda så kallade etogram – ett verktyg för att registrera djurbeteenden, kan man upptäcka eventuella brister i det naturliga beteendet och säkerställa att berikningen motsvarar varje orangutangs behov, både när de tränas i skogen och när de vistas i anläggningarna.

Fokus på livet i trädtopparna

I det vilda tillbringar orangutanger upp till 80 % av sin tid i träden – ett naturligt beteende som är helt avgörande att främja i rehabiliteringsarbetet. Som en ny och viktig satsning har en upphöjd trädtoppsstig byggts mellan anläggningen och skogsskolan så att orangutangerna kan klättra hela vägen istället för att gå på marken. För många av dem som redan flyttat in i det nya centret har det blivit en stor framgång.

"Trädtoppsstigen är något vi är särskilt stolta över," säger Dr. Nadine Adrianna Sugianto som har följt orangutangernas reaktioner på de nya anpassningarna. "Många fler klättrar nu. Vi har sett yngre och mer försiktiga individer inspireras av de äldre, som vågar ta sig upp och sedan följer de efter själva. Det är en väldigt viktig förbättring."

För att ytterligare uppmuntra det naturliga beteendet bland träden är matstationerna i skogsskolan placerade högt upp, vilket hjälper till att bibehålla sambandet mellan att leta efter mat och att vistas i träden. Även i inhägnader där orangutangerna hålls över natten placeras mat och träningsredskap högt upp, så att djuren behöver klättra för att nå dem. Det stärker både deras kropp, beteende och allmänna välmående.

GFAS

Internationella organisationen Global Federation of Animal Sanctuaries (GFAS) har tagit fram 26 standarder för att tillgodose djurens naturliga behov och välfärd i djurreservat. BOS Foundation följer dessa standarder för att säkerställa att orangutangerna i deras centra får bästa möjliga omsorg och välmående.

Faciliteter enligt högsta standard

Alla orangutanger, oavsett om de ska släppas ut i det vilda eller stanna kvar i BOS Foundations center, har rätt till en vardag som präglas av gott om utrymme, berikning och professionell omvårdnad. "Vårt arbete bygger på Global Federation of Animal Sanctuaries (GFAS) standarder, som är bland de högsta inom djurvälstånd," berättar Nadine om de riktlinjer som styr BOS Foundations anläggningsdesign, dagliga rutiner och berikningsinsatser. "Vi säkerställer att alla orangutanger får möjlighet att träna naturliga beteenden som stärker både deras mentala och fysiska välmående. Det är förstås avgörande för dem som ska släppas ut i det vilda – men också minst lika viktigt för dem som blir kvar hos oss hela livet," understryker hon.

Där det är möjligt arbetar BOS Foundation löpande med att förbättra både faciliteter och metoder för att inte bara uppfylla utan även överträffa internationella krav på djurvälstånd.

Nya initiativ för dem som inte kan återutsättas

Under åren har flera orangutanger räddats som inte har kunnat lära sig de färdigheter som krävs för att leva ett fritt liv igen, exempelvis på grund av handikapp eller trauman från tidigare fångenskap. Det nya centret är därför också utformat för att ge denna grupp ett värdigt liv så naturnära som möjligt. I burarna hängs till exempel bollar med mat upp för att stimulera problemlösning och användning av verktyg, vilket aktiverar dem både fysiskt och mentalt.

Dessutom finns planer på bland annat en ny kupolformad inhägnad med sektioner som är kopplade samman av tunnlar, vilket ska ge djuren möjlighet att röra sig mellan olika områden, utforska och uppleva variation. Slutligen bygger BOS Foundation även fristadsöar för dessa så kallade "unreleasables" – områden med skog omgivna av vatten, där orangutangerna under noggrann övervakning och med daglig mat kan få tillgång till en mer naturlig miljö med träd och frihet att röra sig fritt.

"Unreleasables"

Totalt har BOS Foundation 131 orangutanger i Nyaru Menteng och Samboja Lestari som av olika skäl – såsom handikapp, trauman eller sjukdom – inte kan släppas ut i det vilda.

En orangutang i det fria blir vanligtvis mellan 30 och 40 år gammal, medan de i djurparker och rehabiliteringscenter kan bli uppemot 50–60 år. Det krävs därför ett stort engagemang för att säkerställa att dessa individer får ett fysiskt och mentalt hälsosamt liv.

© BOSF

Fyra stora projekt som säkrar en helhetsinriktad insats

Orangutangens livsmiljöer har minskat kraftigt till följd av klimatförändringar och mänsklig påverkan. För att säkerställa en långsiktig bevarande av både skogarna och orangutangerna krävs en helhetsinriktad insats där naturvård går hand i hand med samarbete och stöd till lokalsamhällen.

Erfarenhet visar att förutsättningarna att skydda regnskogens unika ekosystem och biologiska mångfald stärks när lokalsamhällen, särskilt ursprungsbefolkningar, får bättre möjligheter att hantera klimatutmaningar och skapa hållbara inkomster. Det ökar också chanserna för orangutangens långsiktiga överlevnad.

Under 2024 startade Save the Orangutan tre nya projekt som tillsammans med ett redan pågående projekt kopplar kapacitetsuppbyggnad i lokalsamhällen till naturvård och hållbara inkomstkällor.

Där stödet gör allra mest nytta

En bärande del i alla projekt är vårt nära samarbete med våra mångåriga lokala partners Yayasan Borneo Nature Indonesia (BNF) och Borneo Orangutan Survival Foundation (BOS Foundation).

Partnerskap som dessa skapar värdefulla synergier över organisationsgränserna. Ännu viktigare är att dessa samarbeten gör det möjligt för Save the Orangutan att nå de områden som berörs mest och därmed säkerställa både lokalt ägarskap och relevans för de samhällen som påverkas. Det är deras kunskap och engagemang vi bygger vårt arbete på och det är deras livsvillkor och framtid som projekten i slutändan påverkar.

Det är också ett arbetssätt som förpliktar. Under 2024 reste Save the Orangutan inom flera projekt till några av de mest utsatta byarna, ofta efter timplånga bilresor genom svårframkomlig terräng och vidare med båt när vägarna tog slut, för att möta byledare och invånare.

Ursprungsbefolkningen är skogens bästa väktare, om de får tillgång till den

Vikten av att skydda regnskogen är välkänd. För många lokalsamhällen på Borneo är det dock en utmaning att förhålla sig till ett hållbart bruk av skogens resurser på grund av begränsade inkomstmöjligheter. Save the Orangutan driver därför två riktade projekt som syftar till att ge lokalbefolkningen möjlighet till försörjning genom hållbar skogsförvaltning och alternativa, stabila inkomstkällor.

I ett av projekten, programmet *Empowerment of Forest Guardians*, arbetar Save the Orangutan med skogsskydd bland annat genom att stödja ursprungsbefolkning och lokalsamhällen att uppnå rättigheter till skogs- och landområden – en komplex och krävande process.

Empowerment of forest guardians - sustainable forest management and improved livelihoods of indigenous peoples and local forest-dependent communities finansieras av det danska utrikesdepartementet och administreras av CISU – Civilsamhället i Utveckling. Projektperiod: januari 2024 – december 2027. Beviljat belopp: 23,6 miljoner kronor.

Programmet fokuserar på att stärka lokalbefolkningens förmåga att förvalta och använda skogens resurser hållbart. Det verkar samtidigt på en övergripande nivå för att ursprungsfolkens rättigheter ska erkännas och inkluderas i naturvårdslagstiftning – som en integrerad del av naturvården. Save the Orangutan samarbetar med både BNF och BOS Foundation, vilket säkerställer en stark och koordinerad insats på lokal till regional nivå.

Datainsamling och beredskapsplaner för klimatanpassade byar - Mawas

Tillsammans med BOS Foundation arbetar vi i Mawas, Central Kalimantan, för att stärka utsatta lokalsamhällen och öka deras förmåga att anpassa sig till och motstå klimatförändringar. Mawas är ett torvmosseområde som är ungefär lika stort som Gotland och hem för över 2 500 orangutanger. Projektet påbörjades 2023 men fick verkligen fart under 2024.

Capacity building for climate change adaptation and disaster risk reduction finansieras av det danska utrikesdepartementet, administrerat av CISU – Civilsamhället i Utveckling. Projektperiod: juli 2023 – december 2025. Beviljat belopp: 6,1 miljoner kronor.

Projektet handlar konkret om att utbilda utvalda byar i att kartlägga risker för exempelvis skogsbränder eller översvämningar, att genomföra initiativ för att mildra de värsta klimatpåverkningarna samt att ta fram beredskapsplaner för hur man bäst organiserar sig vid bränder eller översvämningar.

Fokus på datainsamling hjälper i slutändan byarna att dokumentera sin särskilda sårbarhet. Detta är ett viktigt steg för att bli erkänd som en Disaster Resilient Village och därmed kunna få ekonomiskt stöd från nationella program. Det hjälper både lokalbefolkningen att skydda sina hem och livsuppehälle på längre sikt och skogarna runt omkring, som påverkas av klimatförändringarna.

”Det gör stort intryck att besöka byarna och se att projektens insatser varit användbara – med fler positiva effekter än vi förväntat oss. Jag har mött kvinnor som stolt visat sina köksträdgårdar och samtidigt berättat hur aktiviteterna bidragit till gemenskap, kvinnors självkänsla och kulturarv.”

- Arafa Khatib,
projektledare

”Jag är stolt över hur projektet skapar lokalt engagemang och ägarskap. Det är starkt att se människor gå från känslor av maktlöshet till att själva leda initiativ. När de ser kopplingen mellan klimatförändringar och konkreta aktiviteter stärks viljan att hitta lösningar och ta ansvar för både byn och naturen runt omkring.”

-Stefanie Klint,
projektmedarbetare

”Jag är väldigt stolt över ett projekt som detta, eftersom det tar itu med det grundläggande problemet att de ekonomiska möjligheterna i lokalsamhällena är begränsade. Istället för att bara lösa specifika problem med kortsiktiga insatser, försöker vi stärka lokalsamhällena så att de själva kan ta itu med de utmaningar de möter på lång sikt.

Jag ser denna typ av arbete som en av de få verkligt hållbara vägarna för att skapa långsiktiga förändringar som gör en positiv skillnad för både människor och natur. Det är bara möjligt eftersom ett företag som Ørsted förbinder sig att säkerställa att deras klimatsatser inte bara balanserar CO2-utsläppen, utan också skapar mervärde för natur och lokalsamhällen.”

-Søren Brofeldt, projektledare

Projektet finansieras delvis av Ørsted och delvis av Danida Green Business Partnerships (DGBP), som är det danska utrikesministeriets program för gröna partnerskap mellan privata företag och civilsamhällesorganisationer. Beviljat belopp: 43,7 miljoner inklusive medfinansiering från Ørsted. Projektperiod: april 2024 – mars 2029.

Stärkt lokal beredskap

I ett annat klimatanpassningsprojekt samarbetar vi med vår partner Yayasan Borneo Nature Indonesia (BNF) i och runt Sebangau nationalpark i Central Kalimantan, som är hem till en av de största orangutangpopulationerna med över 6 500 individer. Syftet är att öka lokal kunskap, utveckla klimatstrategier och arbeta för att resurser avsätts för lokal klimatanpassning.

Building resilient communities surrounding Sebangau National Park through locally anchored climate change adaptation strategies finansieras av danska utrikesdepartementet via CISU – Civilsamhället i Utveckling. Projektperiod: juni 2024 – november 2026. Beviljat belopp: 6,0 miljoner kronor.

En särskild utmaning för både människor och natur är de många okontrollerade skogsbränder som Borneo drabbas av år efter år. Förutom att skadorna förstör skog och livsrum för många, släpper bränderna ut enorma mängder CO2 som finns lagrat i den meterdjupa torven. Projektet fokuserar därför särskilt på samarbete kring brandskydd och stöd till lokala team för brandövervakning och -släckning, särskilt i torvmosseområden. Denna kapacitetsuppbyggnad är en viktig del i lokal klimatstrategi.

Skogsskydd för att säkra försörjning

Vårt andra projekt för att säkra lokalbefolkningens inkomster genom hållbar skogsförvaltning är ett femårigt samarbete med Ørsted och BOS Foundation. Vi tror på att ekonomisk utveckling måste gå hand i hand med skyddet av orangutangers livsmiljöer och biologisk mångfald.

Tillsammans med våra partners startade Save the Orangutan i 2024 det femåriga projektet *Financing empowerment of local communities and mitigating climate change through a carbon credit business partnership* som stöds av Danidas Green Business Partnerships-program (DGBP).

Projektet ska stödja de lokala ursprungsbefolkningarna i Mawas-området att få tillgång till, återställa och skydda torvmarker med målet att mildra klimatförändringar, förbättra biologisk mångfald och stärka lokal utveckling. Som en del av projektet kommer byarna att sälja de koldioxidkrediter som genereras genom deras insatser till Ørsted. Vinsten som går till byarna används för fortsatt skogsskydd samt för lokala utvecklingsändamål som skolgång och hälsovård. På så sätt bidrar projektet till långsiktig försörjning genom hållbar skogsförvaltning. I Mawas lever över 2 500 orangutanger och projektet är därför också avgörande för att långsiktigt säkra deras livsmiljöer och föda.

Under 2024 låg fokus särskilt på att kartlägga insatsområden, bygga relationer och säkerställa att de deltagande lokalsamhällena gav sitt fria och informerade samtycke till att delta i projektet. Det är en omfattande men viktig process som innefattade flera möten och framför allt information om hur deras vardag skulle påverkas av projektet.

Skogsbränder – ett av orangutangers största hot

Sebangau nationalpark och Mawas-området är hem för två av världens största bestånd av vilda orangutanger, men deras överlevnad hotas varje år av översvämningar och särskilt av skogsbränder som blir allt vanligare och mer intensiva på grund av klimatförändringar.

När skogarna brinner förlorar många orangutanger både sina livsmiljöer och tillgång till föda. Forskning visar dessutom att deras reproduktion minskar under bränder – en allvarlig extra belastning för en redan hotad population.

En viktig insats för att möta detta hot är återplantering av klimatresestanta träd. Det hjälper till att återställa skogen, bevara livsmiljöerna och säkra tillgång till mat och ger därmed orangutangpopulationen bättre förutsättningar att överleva och växa på lång sikt.

© BOSF

Återplantering av regnskog är en förutsättning för allt liv

Borneo är ett av de områden i världen som har förlorat mest regnskog. Sedan 1970 har över 30 % av öns ursprungliga regnskog försvunnit.

Under 2024 stödde Save the Orangutan ursprungsbefolkningen i att plantera 20 hektar med över 22 000 träd som ska bidra till att återskapa regnskogen och dess roll som ett unikt hotspot för biologisk mångfald. Här lever inte bara den ikoniska orangutangen, utan även sällsynta växter, insekter och mikroorganismer som tillsammans bildar ett komplext och unikt ekosystem.

Återställandet av regnskogen är också mycket betydelsefullt för klimatet och lokalsamhällena. Skogarna hjälper till att reglera lokala väderfenomen genom att producera syre, absorbera värme och stabilisera nederbördsmonster vilket är avgörande för de lokala böndernas försörjning.

© BOSF

I de områden där Save the Orangutan under åren bidragit till återplantering har man nu kunnat observera orangutangbon – ett tydligt tecken på att området återigen fungerar som livsmiljö för vilda populationer. Vi är glada över samarbetet med lokalbefolkningen kring återplanteringen, där deras insats är avgörande för att återställa orangutangernas livsmiljö.

Därför stöttar jag

Våra supportrar är hjärtat i vårt arbete. Här delar några av dem varför de har valt att stötta vår bevarandet av regnskogen och orangutangerna.

"I 2009 reste jag till Borneo för att bland annat besöka ett rehabiliteringscenter för orangutanger som gjorde ett starkt intryck på mig. Sedan dess har jag varit adoptant genom Save the Orangutan, och senare även varit aktiv i styrelsen för den svenska organisationen. Även om jag inte längre sitter i styrelsen fortsätter jag att stödja arbetet – det är avgörande för att rädda dessa fantastiska människoapor och säkra deras framtid."

Jennie Byström, fadder och tidigare styrelsemedlem, Sverige

"Jag har varit fadder i många år. Förutom att stötta min 'egen' orangutang har jag också valt att ge bort fadderskap i julklapp till mina barnbarn. För mig är det både ett ansvar och något helt naturligt att stötta dem som saknar en egen röst."

Christine Bergman, fadder och julklappsgivare, Sverige

"Efter att ha sett en film om arbetet med att rädda orangutanger, bestämde mina två söner och jag oss för att adoptera varsin. Idag är sönerna vuxna, men de följer fortfarande troget med i uppdateringarna. Vi är naturmänniskor – och vi har sedan adopterat ännu fler orangutanger."

Merethe Færch, fadder till åtta orangutanger, Danmark

"Orangutangernas välbefinnande ligger mig varmt om hjärtat. Jag började stötta Save the Orangutan efter att ha läst en bok i ämnet och adopterade genast två orangutanger. Deras bilder hänger i mitt hem och jag avstår hellre själv från något än att lämna dem i sticket. Även som pensionär är jag stolt över att kunna stötta dessa underbara djur och jag hoppas att andra vill göra detsamma."

May Sørensen, fadder, Danmark

"Det är så mysigt att läsa när ni skriver om vad som händer med mina orangutanger. Jag skriver ut allt och sparar det i en pärm – det har jag gjort ända från början. Tusen tack för att ni skickar brev och berättar hur de har det."

Sonja Nilsson, fadder, Sverige

"För oss på Brock Milton Capital är klimatet inte bara ett mål - det är ett ansvar. Ett av våra fokusområden är att bekämpa klimatförändringarna varför vi bland annat har engagerat oss i att återplantera träd i hotade regnskogar där ekosystem och jordarten är av särskild betydelse. Därför valde vi att stötta Save the Orangutan, som inte bara återplanterar skog utan också arbetar långsiktigt med att återuppbygga ekosystem och stärka lokalsamhällen. Detta räddar både naturen och framtiden. Men det behövs mer."

Brock Milton Capital, Sverige

Många sätt att göra skillnad

Med en **engångsdonation** stödjer du vårt arbete med att skydda vilda orangutanger och deras livsmiljöer, hjälpa lokalsamhällen nära skogen och återplantera skadad regnskog.

Du kan också välja att **adoptera en orangutang** och genom kvartalsvisa uppdateringar följa dess resa från skola i skogen till återintroduktion i det vilda. Genom att **plantera träd** bidrar du till att bevara och återställa regnskogsområden som är livsviktiga för orangutangens överlevnad, men också för biologisk mångfald och klimatet.

Vill du lämna ett bestående avtryck kan du **testamente- ra** till Save the Orangutan. På så sätt är du med och säkrar skyddet för orangutanger och deras regnskog långt fram i tiden – en meningsfull gåva till kommande generationer.

Slutligen kan du också bidra till att öka kännedomen om vårt arbete genom att **följa oss i sociala medier** och **sprida våra budskap**.

Klicka här för att läsa mer om hur du kan hjälpa till!

Tack

... till de många fonder, företag och tusentals privatpersoner som stödjer vårt arbete

- Petra Lundberg Stiftelse
- Asta & Jul P. Justensen Fond
- Lund Fonden
- Toyota Fonden
- Inse Kommunikation

... och till våra fantastiska samarbetspartners

Save the Orangutan är en ideell förening som arbetar för att skydda den akut hotade orangutangen och dess regnskogs-habitat på Borneo. Vårt uppdrag är att rädda, rehabilitera och återutsätta orangutanger samt att skydda de vilda populationerna.

Avskogning är det största hotet mot orangutangens överlevnad. Därför arbetar vi också med att återställa och bevara regnskogen – allt detta i nära samarbete med indonesiska civilsamhällesorganisati-oner och lokalbefolkningen.

Danmark

Østerbrogade 146B, 1
2100 København Ø

info@redorangutangen.dk
www.redorangutangen.dk

Sverige

c/o Trojadus Konsult AB
Husargatan 3, 4 tr
211 28 Malmö

info@savetheorangutan.se
www.savetheorangutan.se

England och Wales

c/o Smarties Bookkeeping Limited
The Keep, Creech Castle
Taunton

TA1 2DX Somerset
info@savetheorangutan.org
www.savetheorangutan.org.uk

[SavetheOrangutan_org](https://www.instagram.com/SavetheOrangutan_org)

[Save the Orangutan](https://www.facebook.com/Save-the-Orangutan)
[Red Orangutangen](https://www.facebook.com/Red-Orangutangen)
[Save the Orangutan-Sverige](https://www.facebook.com/Save-the-Orangutan-Sverige)

[Save the Orangutan](https://www.linkedin.com/company/Save-the-Orangutan)